

Grobnica Slovenske Moderne:

DRAGOTIN KETTE

Dragotin Kette, slovenski pesnik se je rodil 19. januarja, 1876 pri Ilirski Bistrici. Dragotin Kette, najstarejši izmed četverice »modernih«, je bil Notranjec. Njegov oče Filip je bil po rodu Vrhničan, ki je služboval kot učitelj po raznih majhnih krajih Notranjske in Vipavske. Njegova mati Ana Valenčičeva pa je bila hči skromnega posestnika v Trnovem pri Ilirski Bistrici; umrla je že leta 1880 za jetiko in Kettejev oče Filip se je kmalu vnovič poročil.

Osnovno šolo je Kette obiskoval najprej v Zagorju na Pivki, nato pa na Ledini. Leta 1888 je začel obiskovati gimnazijo na Vodnikovem trgu. Njegov oče pa je v teh letih začel bolehati, zato je sina po drugem razredu gimnazije poslal na učiteljsko, da bi se lahko čim prej izučil za poklic.

Po smrti očeta se je za siroto zavzemal varuh Janez Valenčič, materin stric, precej premožen trgovec v Trnovem. Ta je želel, da Dragotin postane duhovnik, zato ga je ponovno vpisal v gimnazijo in nato se je moral Kette kot petošolec prijaviti v Alojzijevisko, kjer bi se izšolal za duhovnika, kamor pa ni bil sprejet.

Šolanje je nadaljeval v gimnaziji. Na jesen leta 1893 pa so se začele dogajati številne nesreče v šoli. Te so izvirale deloma iz svobodne osebnosti sedemnajstletnega petošolca, deloma iz tedanjih kulturnopolitičnih razmer. Dijaki so se ločili v dva tabora - katoliško radikalni dijaki so se imenovali ligaši, na drugi strani pa so bili zastopniki svobodnih idej (tudi Kette).

V šolskem letu 1893/94 so mu ljubezenske pesmi, ki niso bile v skladu s šolsko vzgojo, in satirični verzi o škofu Jakobu Missiu prinesli štiri ure šolskega zaporu in izgubo stričeve podpore. Naslednje leto je prišel nov udarec. Ponovno je bil kaznovan. Ker pa ni bil več

zmožen plačevati šolnine, šolsko leto pa se je zaradi potresa v Ljubljani leta 1895 predčasno zaključilo, je šestošolec stal na cesti. Že v gimnazijskih časih se je družil z Ivanom Cankarjem, s katerim je ohranjal stike tudi kasneje. Sodeloval je v ljubljanski Zadrugi. Veliko je bral, znanje je dopolnjeval s prebiranjem rimskih, grških, nemških in ruskih pesnikov, učil se je ruskega, italijanskega, francoskega in angleškega jezika. Bil je zelo izobražen, hkrati pa tudi prijetnega značaja.

Jesen leta 1896 je Kette odšel v Novo mesto ter napravil sprejemni izpit za sedmi razred gimnazije. Tedaj ga je ponovno začel podpirati stric Valenčič. Tu je Kette osnoval podobno društvo, kot je bila Zadruga (z istim geslom), ki pa se je kmalu razšlo zaradi strahu pred šolsko oblastjo.

Nova nesreča ga je pričakala leta 1897, ko so ga potrdili pri vojaškem odboru, vendar mu je nato vojaška oblast odložila službovanje do mature. Kmalu po maturi je odšel v Trst k vojakom, tam je zbolel za jetiko, zaradi česar je bil odpuščen iz vojske. Umrli je triindvajsetleten pri prijatelju Murnu v Cukrarni.

Ob njegovi smrti je Cankar zapisal, da je umrl največji talent, kar smo jih imeli od Prešerna do danes.

Je najstarejši predstavnik slovenske moderne. Po njem se imenuje osnovna šola v Trnovem, ulica v Ilirski Bistrici, moški pevski zbor in občinska nagrada za delo na kulturnem področju. V Ilirski Bistrici je postavljen njegov doprni kip, delo akademskega kiparja Marjana Keršiča Belača, leta 2007 pa je filatelistična sekcija Primorskega numizmatičnega društva iz Ilirske Bistrice v sodelovanju s Pošto Slovenije izdala njegovo znamko. Njegovo najbolj znano mladinsko delo je pravljica »Šivilja in škarjice«.

